DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

NEPHRITIDE.

Digitized by the Internet Archive
in 2020 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b31942921_0001

T. 932 2

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE NEPHRITIDE.

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,
D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;
NEC NON
Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,
Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,
PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;
Eruditorum examini ſubjicit

JACOBUS CALDWALL,
HIBERNUS.
Soc. Hib. Med. Sodalis.

——Si Renes morbo tentantur acuto,
Quaere fugam morbi. HORAT.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.
M,DCC,LXXXVII.

WELLCOME INSTITUTE
LIBRARY

Viro praeſtantiſſimo,

JOANNI CREIGHTON,

VICE-COMITI ERNE,

Propter virtutes ejus innatas,

Eximias, et valde colendas,

Et amicitiam qua ſe dignatus eſt,

Ut ſummae obſervantiae teſtimonium,

Dicatas eſſe

Voluit

A U C T O R.

Mr Bindon
With best Compts. fro
His Sincere Friend & h
Servt. J. Hab

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

NEPHRITIDE,

QUOMODO ſecretio peragitur, nobis adhuc parum intellectum eſt; urinae ſecretio una cum caeteris caligine obvolvitur.

Si ſcientia de hac re accuratior et plenior nobis eſſet, fortaſſe morbos, quibus glandulae obnoxiae ſunt, et varias cauſas earumque modus operandi, quae morbos illos inducere valent, melius intelligeremus.

Quoniam legibus hujuſce almae Academiae ſancitum eſt, ut petitores honorum ejus aliquid de re medica in lucem edant, pauca de nephritide igitur, modeſtia, qua adoleſcentem et artis medicae rudem decet, proferre conabor.

Profeſſorum hujus almae Academiae examini, quibus omnibus ſum devinctus, praeſertim Monroeo illuſtriſſimo, cujus humanitate, cura, et artis noſtrae peritia nunc ſuperſtes ſum; hoc tentamen ſubjiciam.

Urina, textura renum complicata, et variis mutationibus quibus obnoxii ſunt, perpenſis, copia ſanguinis quam in ſtatu ſano accipiunt, quae ad calculum a Monroeo illuſtriſſimo redacta, decimam ſextam partem totius ſanguinis maſſae adaequare reperitur,

ritur, et adaucta humoris copia, quae ex aliis ſecretionibus, praecipue cuticulari, ſuppreſſis ad eos dirigitur: Ex hiſce omnibus collatis, mirum videtur, eos non ſaepius ab inflammatione tentari; ſed nonne hoc ab inſenſibilitate pendere, conjicere fas eſt?

Ex ſcriptis enim Van Swieten, et aliorum, conſtat, calculos inter pelvem renis, et partes ei proprias, abſque ullis doloris aut inflammationis ſignis, ſitos fuiſſe.

Hallerus doctiſſimus, de renibus verba faciens, ex nervorum exiguitate, parum ſenſiles eſſe, ait.

DEFI-

DEFINITIO MORBI.

Hujuſce morbi definitio, Culleno noſtro data, mihi maxime arridet, nempe,

Pyrexia, dolor in regione renis, ſaepe ureteris iter ſequens, mictio frequens urinae, vel tenuis decoloris vel ruberrimae; vomitus; cruris ſtupor; teſticuli ejuſdem lateris retractio, aut dolor.

Quoniam haec definitio et nephritidi calculoſae et verae convenit, cum tantum de nephritide vera verba facturus ſum, partem poſteriorem definitionis hic praetermittam, propterea quod nephritidi calculoſae ſoli propria eſt.

HISTORIA MORBI.

In hac, aeque ac in aliis abdominis et thoracis inflammationibus, dolor interdum febrem praegreditur, et alias febris dolori antevenit.

Febris, cum horripilatione et frigoris ſenſu, quem calor ſuccedit, et aliis pyrexiarum ſignis, incipit: Haec tamen modo violentior, modo lenior eſt.

Dolor in regione renum interdum acutus, alias obtuſus, primo ſentitur, et hoc, ex parte affecta, pendere poteſt, quum membranae aut renis ſuperficies afficiatur: Dolor acutus oritur. Quod ſi ſubſtantiam

renis

renis aggreditur inflammatio, dolor obtuſus eſt. Dolor interdum trans ſpinam tendit.

Cum ren dexter adficiatur, ad eam partem dextri lobi hepatis, quae reni incumbit, inflammatio ſerpere poteſt, et ita hepatitidem excitare queat. Quum hic morbus adſit, ex ſymptomatibus ei propriis dijudicandum eſt.

Dolores nonnunquam ad veſicam urinariam tendunt. Tuſſis aut ſternutatio dolorem adauget. Æger quoque deliquium animi patitur, et copioſi et viſcidi ſudores vires ejus conficiunt. Anorexia, nauſea, et vomitus, quoque adſunt, conſtipatio ſaepe, fortaſſe a nexu inter renem et colon oriens; et alias diarrhoea ſupervenit. Frequens

quens mingendi deſiderium dolorificum, et dyſuria aegrum laceſſunt. Sub initio morbi, urina fere decolor eſt; quae urinae ſpecies morbum violentum plerumque indicare habetur; contrarium tamen interdum accidit.

Poſtquam morbus per aliquot ſpatium manſit, urina rubra et mucoſa evadit. Æger vix erigi poteſt, quin animi deliquium patiatur, et in ſitu horizontali, prae aliis, ſe melius habet: In latere autem ſano aegre decumbere queat.

Quum morbus remediis jamjam dicendis non ſanetur, pulſus frequens, debilis, atque intermittens, pervigilium, dyſpnoea, et ſubſultus tendinum, ſequuntur, morſque agmen malorum claudit.

Cum

Cum ad ſuppurationem tendit morbus, ut interdum evenit, haec fere adſunt ſymptomata; nempe, remiſſio doloris, et gravedinis in parte ſenſus, horripilationes; arteriarum initio pulſus non adeo frequentes ſunt, ſed molliores et irregulares evadunt; poſtea frequentiores fiunt, exacerbationeſque veſpertini ſuperveniunt; denique hectica exquiſita formatur.

Subita remiſſio dolorum, virium proſtratio, et alia debilitatis ſigna, gangraenam adeſſe indicant.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

Inter cauſas praediſponentes hujuſce morbi, aeque ac phlegmaſiarum omnium,

habitus

habitus corporis plethoricus aut diatheſis phlogiſtica primum locum tenet, et cauſis excitantibus anſam praebet; quae, abſque hac opportunitate, parum valuiſſent.

Altera cauſa, quae homines ad hunc morbum opportunos reddit, ex prava textura renum, ex ſtaminibus primariis pendente, oritur. Ex Hippocrate conſtat, homines quadam aetate, prae aliis, nephritidi magis obnoxios eſſe. Ille medicinae parens, de morbis variis vitae temporibus propriis agens, nephritidem inter morbos ſenectutis poſuit. Hoc verum eſſe conſtabit, ſi halitum cuticularem ſenibus minui, vaſa exhalantia conſtringi, et ſanguinem magis aqua ſcatere reputamus, ſit ut plus humoris ad renes derigatur.

CAUSÆ EXCITANTES.

Inter cauſas hujus morbi excitantes, hae praecipue ſunt: Quae ſtimulo eorum organa urinaria excitant, et plus ſanguinis ad ea dirigunt. Diuretica, exemp. gratia, cantharides, &c. vulnera et vis externa regioni renum illata, hunc morbum quoque excitant. Colon ab faecibus induratis diſtenſum, renos premendo, ad hunc morbum inducendum valet. Nimia Venus, exercitium violens, nempe curſus et equitatio, diuturnus decubitus, inter hujuſce morbi cauſas recenſeri poſſunt. Frigus corpori calefacto admotum, halitum cuticularem reprimendo, et ita plus humoris ad renes dirigendo, nephritidem

nephritidem excitare poteſt. Quidem auctores, ſed inepte ut opinor, vermes et alia animalcula inter cauſas excitantes hujus morbi poſuerunt. Evacuationes ſuppreſſae, exempli gratia, haemorrhois, menſes, originem huic morbi, ab auctoribus quibuſdam antiquis praebere dicuntur. Sic Galenus exemplum hujus morbi, ab haemorrhoidibus ſuppreſſis profecti, nobis dat. Inde autem apoplexiam, paralyſin, epiſtaxin, haematemeſin, aut haemoptyſin, potius induci, ex auctoribus hodiernis conſtat. In paroxyſmis hyſtericis, vaſa excretoria renum ſpaſmo affici, ab urinae ſpecie patet; quod impetum auctum eorum, et ita inflammationem, excitare poteſt.

Pauca equidem exempla hujuſmodi ab ſcriptoribus medicis nobis traduntur; hoc tamen

tamen minime ſaepe accidere credo. Podagra aberrans renes interdum petit, et nephritidem excitat. Saepiſſime ex calculo in pelve renis aut ſabuloſa materia latente oritur. Quum alter ren calculo laboret, alter ſpaſmo afficitur.

Dr Whyte ait, "When one of the kid-
"neys is inflamed, little urine is ſeparated
"by the other, probably on account of a
"ſpaſmodic conſtriction of its ſecretory
"veſſels."

De origine calculorum nil dicam, quia non ad me pertinet.

CAUSA

CAUSA PROXIMA.

In operibus Culleni immortalis, cauſa proxima phlegmaſiarum clare explanatur.

Ille vir illuſtris rationem inflammationis pulchram, phaenominiſque congruam, in lucem protulit. Cauſa proxima nephritidis eſt penitus eadem ac aliarum phlegmaſiarum, nempe, vis vaſorum aucta, ex nimia copia ſanguinis in ea devecta, ſpaſmo in partibus extremis affectorum.

DIAGNOSIS.

Diagnoſin, in hoc morbo, inſtituere non adeo facile eſt. Ex cadaveribus diſſectis conſtat, renes ſaepe adfectos fuiſſe, cum nulla ſymptomata praegreſſa fuerant, quae hunc morbum indicare cenſentur.

Inter nephritidem veram et calculoſam, diagnoſin inſtituere aggredior.

In nephritide vera, dolor et pyrexia ſub eodem tempore oriuntur. Si dolor prior exiſtat, febris cito ſupervenit, et remiſſione caret: Dolor et retractio teſticuli, cruriſque ſtupor ejuſdem lateris, plerumque abſunt.

In

In nephritide autem calculoſa, dolores ſine pyrexia inſigni ſubinde ſentiuntur; atque per itus et reditus ſe oſtendit: Stupor cruris, teſticuli ejuſdem lateris retractio, aut dolor ſemper adſunt: Urina ſabuloſa, quae ſaepe in nephritide calculoſa obſervatur, diſcrimen optimum praebet: Diatheſis calculoſa et morbus haereditarius quoque indicia nephritidis calculoſae ſunt.

Temperamentum calculis opportunum depingere difficile eſt; a podagrico tamen non multum diſcrepare videtur; nam nonnulli et calculis et podagra eodem tempore laborant; et hi morbi ſe invicem interdum excipiunt: Celeberrimus Cullenus inter podagricorum proles, mares podagra, foeminas autem nephritide, adfici ait. Morbus noſter ab enteritide diſtinguitur, 1*mo*,

Sede

Sede doloris; nam in nephritide dolor in regione renis, in enteritide vero, circa umbilicum, ſitus eſt. *2do*, In nephritide, arteriarum pulſu: Sub initio, pulſus durus, validus, et frequens; at, in enteritide, parvus, debilis plerumque, quamvis frequens eſt. In nephritide etiam, alvus non adeo pertinaciter adſtricta eſt, quin clyſmatibus emollientibus reſpondeat.

Ab hepatitide diſtinguitur tenſione et dolore hypochondrii dextri, dolore ad claviculam et ſummi humeri dextri tendente, et tuſſi, quae in nephritide vix occurrunt.

Ab lumbagine rheumatica Sydenhami apyrexia et ventriculi affectionibus, et a dolore, qui in lumbagine ſaepe revertitur.

Ab

Ab lumbagine inflammatoria in hoc morbo aeger ex ſitu prono ſe, ſine ſummo dolore, tollere nequit; quod in nephritide ſaepe impune fieri poteſt. A colica, a retractione teſticuli, &c. pyrexia, et quia haec cum umbilici et muſculorum abdominalium ſpaſmo fere ſemper comitatur, facile diſtingui poteſt.

PROGNOSIS.

Haec praecipua ſymptomata ſunt, quae eventum felicem indicant.

Si ratione medendi idonea adhibita ſit, doloris lenimen urinae mucoſae mictio et ſudor calidus per totum corpus diffuſus;

arteriae minus ſaepe micant, ſitis et ſymptomata febrilia diſcedunt, ſomnus cibique appetitus revertuntur.

Si autem dolor pulſatilis in regione renis ſentiatur, et ſtimulatione aut tuſſiendo augeatur; ſudor odore urinae imbutus, febre non ceſſante, ſed potius aucta, frequens et dolorifica micturitio; urina rubra, vel fuſca et male olens, vomitus bilis, ſingultus, pulſus debilis atque intermittens, dolores ſubito evaneſcentes, delirium, ſudores copioſi, viſcidi, et frigidi, infauſtum eventum indicant.

His praemiſſis, de methodo medendi agere nunc me accingam.

MEDEN-

MEDENDI CONSILIA ſunt,

Primo, ſanguinis impetum per totum ſyſtemata, et praecipue per renes, minuere.

I. Copiam ſanguinis minuendo,

A. Venaeſectione,

B. Hirudinibus,

C. Cucurbitulis cruentis.

II. Irritamenta amovendo,

a. Inteſtina evacuando,

a. Leniter purgantibus,

b. Clyſmatibus emollientibus,

b. Calorem externum amovendo,

c. Sitem corrigendo.

III.

III. Spaſmum vaſorum extremorum tollendo,

A. Sanguinem corporis ad ſuperficiem alliciendo.

a. Diaphoreticis, e. g. ſalibus neutris,

b. Antimonialibus,

c. Diluentibus,

B. Fotibus,

C. Balneo tepido,

IV. Symptomata urgentia lenire,

a. opiatis.

Nunc tantum reſtat, ut pauca de remediis ante dictis, et commodis inde oriundis, dicam.

Quo magis venaeſectionis effectus perpendimus, eo luce clariore ejus commoda ſe oſtendunt. Nam experimenta plurima obſervationeſque monſtrant, ut quaecunque vaſa

vaſa ſanguifera deplere valent, ad phlegmaſias ſanandas admodum pollent.

Copia ſanguinis hic mittenda ab ſymptomatum violentia aegri viribus et aetate, commodiſque, quae antea inde provenerint, ſtatuenda eſt.

Quod ad copiam ſanguinis mittendam, quae uncias viginti ſuperat, larga; quae autem uncias duodecim non aequat, parca habenda eſt. Quum ſatis larga copia ſanguinis e brachio miſſa fuerit, dolore in regione renum adhuc perſtante, hirudines vel cucurbitulae cruentae parti dolenti admovendae ſunt. Multis de cauſis, has, illis, antepono; quia copia ſanguinis per has detracta facilius aeſtimanda eſt; hae quoque illis minus irritationis dant.

Purgantia,

Purgantia, quae in hoc morbo adhibenda ſunt, leniſſima eſſe oportet; verbi gratia, manna, oleum ricini, caſſia fiſtularis, infuſum tamarindorum, haec et alia quae alvum leniter movere valent, utenda ſunt. Quae autem inteſtina multum irritant; quia renes, ex nexu inter eos et colon, afficere poſſunt, quam maxime vitanda ſunt: Itemque cathartica fortaſſe febri parum proſunt; propterea quod, ad inteſtina alliciunt, et a ſuperficie avocant.

Cullenus celeberrimus de hac re verba faciens, ait:

" As we ſhall preſently have occaſion
" to obſerve, that it is of great importance
" in the cure of fevers, to reſtore the de-
" termination of the blood to the veſſels

" on

"on the ſurface of the body; ſo, purging "in fevers, as in ſome meaſure taking off "that determination, ſeems to be an eva-"cuation not well adapted to the cure of "fevers."

Clyſmata emollientia, vice purgantium, plerumque adhiberi cum fructu poſſunt. Haec, inteſtina et partes vicinas, ideoque renes, parteſque iis circumjacentes, laxare valent; et ita irritationem ab faecibus retentis oriundam amovent, corpuſque totum reficiunt. Enemata, maxime idonea, ex aqua tepida cum olei paululo, lactis ſero, jure pullino, aut talibus, conficiuntur. Haec enemata quam diutiſſime retinere oportet.

In hoc morbo, aeque ac in phlegmaſiis omnibus, commoda quae ex regimine an-

tiphlogiſtico

tiphlogiſtico proveniunt, nemini non patent. Nil fuſius hic de eo dicam; ſed lectores ad Cullenum de febribus agentem relego. De potu dicere ſat eſt, infuſum ſeminis bini, decoctum altheae, emulſionem Arabicum, inter commodiſſima eſſe; quia ſtranguriae obſtare poſſunt. Temperies cubiculi, in quo aeger decumbat, calida nequaquam eſſe debet. Quaedam corporis poſiturae aliis anteponendae ſunt. Situs horizontalis corporis maxime convenit. Situs erectus ſanguinem ad renes dirigendo, quia tranſitui ſanguinis liberiori per aortam deſcendentem favet, nocere poteſt. Quum febrem et diatheſin phlogiſticam venaeſectio et alia remedia minuerint, ſudorifica tutius adhiberi poſſunt.

Haec

MED. CHIR. SOC.
ABERDEEN.

Haec autem indole ſtimulanti, calefacienti, aut aliquo modo acri, eſſe non oportet. Optima diaphoretica, fortaſſe, ex aqua tepida cum aromate, aut vini paululo, ſalibus neutris, doſibus emeticorum nauſeantibus parvulis, et ſubinde datis, conficiuntur. Opiata, niſi ad ſudorem excitandum, fortaſſe noſciva ſunt.

Epiſpaſtica et rubefacientia in phlegmaſiis fere omnibus cum fructu admoveri poſſunt. Hoc tamen in morbo, cantharides, quippe renes viaſque urinarias adficientes noſcivae fortaſſe ſunt. Igitur rubefacientibus poſthabendae ſunt. Ex conſenſu inter varias abdominis partes, commoda fotibus admotis oriri poſſunt. Fotus aut balneum tepidum partes laxant, et ſpaſmum tollent.

Semicupium, ob varia incommoda ex uſu ejus orientia, fotibus, me judice, poſthabendum eſt. Hoc tamen cura adhibita cum fructu uſurpare poteſt. Aqua admota calorem corporis humani non multum ſuperare debet, ne ex ſtimulo ejus malum oriatur.

Opiata ad quietem aut doloris levamen dandum, hoc in morbo interdum prodeſſe poſſunt. Haec autem niſi ad vomitum ſiſtendum, qui aliorum remediorum uſui obſtat, vel ad irritationem calculis ortam tollendam, aut ad convulſiones pacandas, nunquam utenda ſunt; quia calorem ac ſitim nec non diatheſin phlogiſticam augent; etiamſi pro tempore ſymptomatum levamen dent, ea tamen plerumque graviora brevi

revertuntur.

revertuntur. Fere omnibus in morbis, in quibus ſanguinis miſſio neceſſaria fuerit, opiata malos fructus edunt.

HACTENUS DE NEPHRITIDE.